

Ks § 192

Dnr KS 2023/159

Svar på återremiss gällande revisorernas granskning av LSS-verksamheten

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen beslutar att yttra sig till revisorerna enligt förvaltningens förslag i ärendebeskrivningen.

Ärendebeskrivning

Revisorerna har genomfört en fördjupad granskning av LSS-verksamheten. Granskningen ingår i revisionsplanen för 2023. Revisorerna beslutade den 13 juni 2023 följande:

”Revisorerna beslutar godkänna granskningsrapport från KPMG AB och översänder granskningsrapporten samt missivskrivelse till kommunstyrelsen och vård och omsorgsnämnden för yttrande senast 2023-09-15.”

Sammanfattning av granskningen och dess slutsatser:

Revisorerna har granskat vård- och omsorgsnämndens LSS-verksamhet med fokus på kvalitet, planering samt kompetensförsörjning. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2023.

Revisorerna bedömer att det finns brister i kommunens kompetensförsörjningsarbete. Detta då den nuvarande planeringen och arbetet inte fullt ut kan säkerställa det framtida behovet av arbetskraft och alternativa arbetsätt i verksamheterna och på så sätt kunna trygga kompetensförsörjningen i kommunen och dess verksamheter.

Kommunstyrelsen beslutade den 30 augusti 2023, ks § 123/2023, att yttra sig enligt följande:

Den förvaltningsövergripande kompetensförsörjningsplanen omfattar hela Tomelilla kommun och ska brytas ner på verksamhetsnivå och bland annat följas upp genom det systematiska arbetsmiljöarbetet, utvecklings- och medarbetarsamtal. Karriärutveckling styrs genom kvalitetssäkrad rekryteringsrutin samt att det i vår rutin för medarbetarsamtal styrs hur utvecklingen för varje medarbetare tas fram.

Vård och omsorgsnämnden anser att den kompetensförsörjningsplan som är framtagen i samverkan för stöd och omsorg, har mer formen av en handlingsplan och behöver därför inte beslutas av vård och omsorgsnämnden utan endast vara ett

§ 192 forts.

informationsärende under hösten. Granskningen riktar kritik mot att det inte framgår hur aktiviteterna ska genomföras och när planen ska följas upp. Då stöd och omsorg är en bred verksamhet så är det med avsikt att de nämnda aktiviteterna inte detaljstyr hur det ska genomföras utan är ett vägledande dokument för enheterna. Utifrån tillitsbaserad styrning och ledning så bör verksamheterna inte mäta och rapportera i så stor omfattning. En del av aktiviteterna kan mätas vid uppföljning. I dokumentet framgår det att planen följs upp årligen i samverkan.

Vård och omsorgsverksamheten har utarbetat en kompetensförsörjningsplan, handlingsid: Von 2023.580, för stöd och omsorg som delges vård och omsorgsnämnden den 31 augusti.

Revisorerna beslutade därefter den 19 september 2023, Rev § 46/2023, att återremittera yttrandet från kommunstyrelsen med begäran om kompletteringar enligt följande:

Utifrån kommunstyrelsens svar på revisorernas granskning av LSS-verksamheten, § Ks 123/2023, önskar revisorerna ett förtydligt svar avseende kommunens förvaltningsövergripande kompetensförsörjningsplan och förvaltningens styrning och ledning utifrån tillitsbaserad styrning.

I svaret framgår att planen omfattar hela Tomelilla kommun och ska brytas ner på verksamhetsnivå och ska bland annat följas upp genom det systematiska arbetsmiljöarbetet och utvecklings- och medarbetarsamtal. I vård- och omsorgsnämndens svar framgår att den kompetensförsörjningsplan som är framtagen i samverkan för stöd och omsorg, har mer formen av en handlingsplan och kommer endast utgöra ett informationsärende till nämnden under hösten. Vidare framgår av vård och omsorgsnämndens yttrande att utifrån tillitsbaserad styrning och ledning så bör verksamheterna inte mäta och rapportera i så stor omfattning. En del av aktiviteterna kan mätas vid uppföljning.

Revisorerna önskar förtydligt svar av kommunstyrelsen kring hur den förvaltningsövergripande kompetensförsörjningsplanen ska brytas ned på verksamhetsnivå och avses utgöra ett strategiskt stöd för verksamheterna för att möta kommande behov, samt hur planen ska följas upp. Revisorerna önskar även få förtydligt hur kommunstyrelsen säkerställer att verksamheterna arbetar utifrån tillitsbaserad styrning, exempelvis vad gäller att tillse att kompetensförsörjningsplanen efterlevs i verksamheten.

HR-chef Magnus Nilsson föreslår att kommunstyrelsen yttrar sig enligt följande:

Den övergripande kompetensförsörjningsplanen beskriver målbild och syfte där målet är en attraktiv arbetsgivare med rätt kompetenser. Syftet är att kvalitetssäkra

§ 192 forts.

och utveckla förvaltningens leverans i uppdraget gentemot kommuninvånarna och andra. Kommunen ger också service åt exempelvis företag.

Planens grunder bygger på samma värden och rubriker som återfinns i exempelvis Medarbetarpolicyn, Ledarpolicyn och förvaltningens lönekriterier.

Utifrån den förvaltningsövergripande kompetensförsörjningsplanen ansvarar respektive verksamhet för att arbeta med kompetensförsörjning på verksamhetsnivå och anpassa handlingsplanen efter de egna förutsättningarna och behov. Verksamheterna redovisar planerna som en informationspunkt i respektive nämnd. Förvaltningen återrapporтерar också verksamheternas handlingsplaner till kommunstyrelsen.

Förvaltningen följer vidare, på central nivå, upp den övergripande kompetensförsörjningsplanen inom ramen för samverkanssystemet. Samverkanssystemet består bland annat av den centrala samverkansgruppen (CESAM) där förvaltningen, på central nivå, följer upp bland annat, men inte enbart, arbetsmiljöarbetet, och samverkansarbetet (där medarbetarsamtal och arbetsplatsträffar är en viktig del för enskilda arbetstagares inflytande på sin arbetssituation). Vidare så finns verksamhetssamverkansgruppen (VESAM) där samma sak sker på verksamhetsnivå.

Den tillitsbaserade styrningen, som vi valt som verktyg, hjälper oss att flytta besluten närmare verksamheterna. Utgångspunkten för besluten ska vara medarbetarnas profession och kompetens tillsammans med behoven hos våra invånare.

Syftet är att den politiska viljeinriktningen ska få genomslag så att vision och mål uppnås. Den tillitsbaserade styrningen innebär samtidigt färre mål och mindre detaljstyrning. För den enskilde medarbetaren innebär det en större frihet att själv organisera sitt arbete, men också ett större ansvar att sätta sig in i sin verksamhet och verka för att kommunens vision och mål uppfylls.

Det som skiljer en tillitsbaserad styrning och analys från annan är dess sju principer; tillit, medborgarfokus, helhetssyn, handlingsutrymme, stöd, kunskap och öppenhet. Dessa principer gör att vi som organisation kan flytta oss från exempelvis en tendens att följa upp på enkla mått och regelefterlevnad, att uppföljning endast görs i efterhand, samt att uppföljning endast noterar brister till att i stället större tonvikt läggs vid förståelse och dialog, vid löpande uppföljning, samt att uppföljning av såväl brister som goda exempel.

Med den tillitsbaserade analysen följer en tillitsbaserad uppföljning. Den utgår från närhetsprincipen som innebär att analys, syntes och åtgärdsförslag genomförs så nära berörda medarbetare och invånare som möjligt och om möjligt inkluderar dem. Det är således enbart i de fall verksamheterna bedömer att de behöver hjälp och stöd av

§ 192 forts.

mer övergripande strukturell karaktär vad gäller sin kompetensförsörjning som frågan ska lyftas till kommunen i sin helhet. Däremot arbetar kommunen ur ett helhetsperspektiv med frågor som rör lönerrevision, gemensam introduktion, avslutssamtal, arbetsgivarattraktivitet etc. som också kan vara relevanta då kompetensförsörjning diskuteras.

Kommunstyrelsen har även i dialog med Regionens Utvecklingsnämnd lyft behovet av exempelvis gemensamma arbetsmarknads- och rekryteringsmässor för hela och/eller delar av Skånes arbetsmarknadsområde, inte minst med utgångspunkt från Skånes geografiska placering och närhet till kontinenten. Det bör nämnas i sammanhanget att kommunen ensam inte kan skapa fler människor i produktion än demografin tillåter, utan ur det större perspektivet behöver intressera fler att delta i likvärdiga arrangemang.

Ekonomiska konsekvenser

Yttrande till revisorerna gällande granskningen får inga ekonomiska konsekvenser. Sådana kan eventuellt uppstå först när revisorernas rekommendationer och slutsatser genomförs.

Barnperspektivet

Barnperspektivet bedöms inte vara aktuellt i detta ärende.

Miljöperspektivet

Miljöperspektivet bedöms inte vara aktuellt i detta ärende.

Uppföljning

Revisorerna brukar följa upp sina granskningar efter cirka två år.

Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen beslutar att yttra sig till revisorerna enligt förvaltningens förslag i ärendebeskrivningen.

Beslutsunderlag

Kommunstyrelsens arbetsutskott § 247/2023, handlingsid: Ks 2023.3323.

Revisorerna § 46/2023, handlingsid: Ks 2023.2806.

§ 192 forts.

Tidigare behandling

Rev § 46/2023:

Revisorerna beslutar att lägga vård och omsorgsnämndens yttrande till handlingarna.

Revisorerna beslutar att återremittera yttrandet från kommunstyrelsen med begäran om följande kompletteringar senast den 2023-12-05:

Utifrån kommunstyrelsens svar på revisorernas granskning av LSS-verksamheten, § Ks 123/2023, önskar revisorerna ett förtydligt svar avseende kommunens förvaltningsövergripande kompetensförsörjningsplan och förvaltningens styrning och ledning utifrån tillitsbaserad styrning.

I svaret framgår att planen omfattar hela Tomelilla kommun och ska brytas ner på verksamhetsnivå och ska bland annat följas upp genom det systematiska arbetsmiljöarbetet och utvecklings- och medarbetarsamtal. I vård- och omsorgsnämndens svar framgår att den kompetensförsörjningsplan som är framtagen i samverkan för stöd och omsorg, har mer formen av en handlingsplan och kommer endast utgöra ett informationsärende till nämnden under hösten. Vidare framgår av vård och omsorgsnämndens yttrande att utifrån tillitsbaserad styrning och ledning så bör verksamheterna inte mäta och rapportera i så stor omfattning. En del av aktiviteterna kan mätas vid uppföljning.

Revisorerna önskar förtydligt svar av kommunstyrelsen kring hur den förvaltningsövergripande kompetensförsörjningsplanen ska brytas ned på verksamhetsnivå och avses utgöra ett strategiskt stöd för verksamheterna för att möta kommande behov, samt hur planen ska följas upp. Revisorerna önskar även få förtydligt hur kommunstyrelsen säkerställer att verksamheterna arbetar utifrån tillitsbaserad styrning, exempelvis vad gäller att tillse att kompetensförsörjningsplanen efterlevs i verksamheten.

Ksau § 215/2023:

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar lämna ärendet till förvaltningen för beredning.

Ksau § 247/2023:

Kommunstyrelsen beslutar att yttra sig till revisorerna enligt förvaltningens förslag i ärendebeskrivningen.

Beslutet skickas till: Revisorerna